

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การประชุมสภาพัองถิน

สำนักงานเลขานุการ
องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม

คู่มือปฏิบัติงาน

การประชุมสภากองถิน

การประชุมสภากองถิน อาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภากองถิน พ.ศ.๒๕๔๗/ ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการมีอำนาจตีความวินิจฉัยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภากองถิน

กรณีที่มีปัญหาต้องยังการปฏิบัติตามระเบียบหรือระเบียบไม่ได้กำหนดไว้ก็ให้ประธานสภากองถินเป็นผู้วินิจฉัยและใช้บังคับไปพลงก่อนแล้วให้ประธานสภากองถินนำข้อต้องยังนี้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อวินิจฉัยสั่งการหรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา สำหรับองค์กรบริหารส่วนตำบลให้เสนอต่อ นายอำเภอทราบเพื่อวินิจฉัยสั่งการหรือใช้ข้อบังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้นและให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา (ตามข้อ ๕ วรรคสอง)

การประชุมสภากองถิน

ตามระเบียบข้อ ๖ สำหรับองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดให้สมาชิกสภามีการประชุมสภากองถินรายใน ๑๕ วัน นับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกครบตามจำนวนแล้วสิ่งที่ต้องทำในการประชุมสภากองถินคือ

๑. ปฏิญาณตนในที่ประชุม
๒. เลือกประธานสภากองถิน
๓. เลือกรองประธานสภากองถิน
๔. เลือกเลขานุการสภากองถิน
๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญของปีนั้นและกำหนดสมัยประชุมสามัญสมัยแรกของปีต่อไป
ผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว

ตามระเบียบ ข้อ ๗ ในการประชุมสภากองถินครั้งแรกกำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว ดังนี้

๑) ประธานสภากองถินชั่วคราว

ให้สมาชิกสภากองถินที่มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภากองถินเป็นประธานสภากองถินชั่วคราว แต่หากผู้มีคุณสมบัติดังกล่าว ไม่ยอมทำหน้าที่ให้ผู้มีอายุสูงสุดรองลงมาทำหน้าที่แทนและในกรณีที่มีสมาชิกสภากองถินที่มีอายุสูงสุดเท่ากันมากกว่า ๑ คน ให้ใช้วิธีจับฉลาก

หน้าที่ประธานสภากาชั่วคราว

๑. นำสมาชิกกล่าวคำปฏิญาณตน
๒. ดำเนินการเลือกประธานสภากาชั่วคราว
๓. รายงานผลการเลือกตั้งประธานสภากาชั่วคราวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน
๓/ วัน นับแต่วันที่สภากลังมติ

การพัฒนาจากตำแหน่งประธานสภากาชั่วคราว

การพัฒนาจากตำแหน่งประธานสภากาชั่วคราวนั้นกำหนดให้พัฒนาจากตำแหน่งในกรณีที่
ผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งประธานสภากองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

๒) เลขานุการสภากาชั่วคราว

ให้ปลัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการสภากาชั่วคราวในครั้งนั้น

การเลือกประธานสภากาชั่วคราว รองประธานสภากาชั่วคราว และเลขานุการท้องถิ่น

๑) การเลือกประธานสภากาชั่วคราว

การเลือกประธานสภากาชั่วคราวในเบื้องต้นประกอบไปด้วยวิธีการ การเสนอชื่อ การลงคะแนน
การตรวจนับคะแนน การรายงานผล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๑) การเสนอชื่อ

ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่งกำหนดให้สมาชิกสภาราษฎรเสนอชื่อผู้สมควรได้รับ^๑
การแต่งตั้งให้เป็นประธานสภากาชั่วคราว ดังนี้

๑. สมาชิกสภากาชั่วคราว ๑ คนสามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็น^๒
ประธานสภากาชั่วคราวได้เพียง ๑ ชื่อ

๒. ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภากองเลียงรับรองอย่างน้อย ๒ คน

๓. หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภากาชั่วคราว ๑ คน
ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (ตามระเบียบ ข้อ ๑๙)

๑.๒) การลงคะแนน

ให้สมาชิกสภากาชั่วคราวเขียนชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ถูกเสนอจำนวน ๑ ชื่อ และให้
สมาชิกสภากาชั่วคราวลงนามรับรองโดยผู้ลงนามต้องลงนามลับ ตามข้อ ๓/๕ วรรคสาม โดยประธานสภากาชั่วคราว^๓
เป็นผู้เรียกสมาชิกสภากาชั่วคราวมาลงนามในที่ที่ที่จัดไว้ต่อหน้าประธานที่ประชุม

๑.๓) การตรวจนับคะแนน

ประธานชั่วคราวเชิญสมาชิกสภากาชั่วคราวนับ ๒ คนมาช่วยนับ โดยที่ผู้ได้รับเลือก
มีคุณสมบัติดังนี้

๑. เป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด

๒. หากมีผู้ที่ได้รับคะแนนเท่ากันให้ลงคะแนนใหม่โดยวิธีเดิมอีกครั้ง (ตาม ๑.๒)

๓. หากคณะกรรมการจัดให้ใช้วิธีจับสลากโดยวิธีการจับสลากนี้ให้เป็นไปตาม
ระเบียบ ข้อ ๘ วรรคสี่ ดังนี้

- ๓.๑ ประธานซึ่คราวจัดให้ตกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อน
- ๓.๒ ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ประธานซึ่คราวจับสลากก่อนจะจับสลากก่อน
- ๓.๓ บัตรสลากต้องมีชนิดลึกลับเหมือนกันมีจำนวนเท่ากันที่มีคะแนน
สูงสุดเท่ากัน และเขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นประธานสภาพัองถิน” ๑ บัตร นอกนั้นเป็น “ไม่ได้รับเลือก
เป็นประธานสภาพัองถิน”

๑.๔) การรายงานผล

ประธานสภาพัองถินมีหน้าที่รายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๗ วัน
นับแต่วันเลือก

๒) การเลือกรองประธานสภาพัองถิน

เมื่อมีการเลือกประธานสภาพัองถินแล้วให้สภาพัองถินดำเนินการเลือกรองประธานสภาพัองถิน
และเลขานุการสภาพัองถินซึ่งการเลือกรองประธานสภาพัองถินจะต้องเลือกในการประชุมสภาพัองถิน
ครั้งแรก จำนวนรองประธานสภาพัองถินมีได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด^๑
ให้มีรองประธานสภาพัองถินได้จำนวน ๒ คน

๒.๑) การเสนอชื่อ

วิธีการเลือกรองประธานสภาพัองถินให้ใช้วิธีเดียวกับการเลือกประธานสภาพัองถินตามระเบียบ
ข้อบังคับ ข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโตร องค์การบริหารส่วนจังหวัดกฎหมายกำหนดให้มีรองประธานสภาพัองถินได้
สองคน ให้เลือกรองประธานสภาพัองถินที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาพัองถินที่สอง

๒.๒) การรายงานผล

ประธานซึ่คราวมีหน้าที่รายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๗ วันนับแต่วันเลือก

๓) การเลือกเลขานุการสภาพัองถิน

วิธีการเลือกเลขานุการสภาพัองถินให้ใช้วิธีเดียวกับการเลือกรองประธานสภาพัองถิน
ตามระเบียบบังคับข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ

การเลือกเลขานุการสภาพัองถินให้เลือกจากสมาชิกสภาพัองถิน หรือพนักงาน หรือข้าราชการ
ส่วนท้องถิน และเมื่อได้เลือกเลขานุการสภาพัองถินแล้วให้เลือกเลขานุการสภาพัองถินพื้นจากตำแหน่ง

๔) กรณีตำแหน่งว่างลง

ตามระเบียบ ข้อ ๑๕ ได้กำหนดว่าเมื่อประธานสภาพัองถินหรือรองประธานสภาพัองถิน
พ้นจากตำแหน่งก่อนครบอายุสภาพัองถินให้สภาพัองถินดำเนินการเลือกประธานสภาพัองถิน และรองประธานสภาพัองถินใน
ตำแหน่งที่ว่างลงภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

อำนาจหน้าที่

ประธานสภាពัองถิน

ตามระเบียบ ข้อ ๑๙ ประธานสภាពัองถินมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินกิจการของสภាពัองถินตามที่กฎหมายกำหนด
๒. เป็นประธานของที่ประชุมสภាពัองถินเงินแต่ในขณะที่เข้ากล่าวอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติในที่ประชุมสภាពัองถิน
๓. บังคับบัญชาการงานในสภាពัองถิน
๔. รักษาความสงบเรียบร้อยในสภាពัองถิน
๕. เป็นผู้แทนสภាពัองถินในกิจกรรมภายนอก
๖. อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

รองประธานสภាពัองถิน

ตามระเบียบ ข้อ ๑๗ รองประธานสภាពัองถินมีอำนาจหน้าที่ในการช่วยประธานสภាពัองถินตามอำนาจหน้าที่ของประธานสภាពัองถินที่กำหนดไว้ หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานสภាពัองถินมอบหมาย

เลขานุการสภາ

ตามระเบียบข้อ ๑๘ เลขานุการสภามีหน้าที่ดังนี้

๑. แจ้งนัดประชุมสภាពัองถินตามคำสั่งของประธานสภាពัองถิน
๒. ซึ่งแจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หนังสือสั่งการ หรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถินต่อที่ประชุมสภាពัองถิน
๓. ช่วยเหลือประธานสภាពัองถินจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภាពัองถิน
๔. เชิญประธานสภាពัองถินซึ่งควรปฏิบัติหน้าที่
๕. จัดทำรายงานการประชุมสภាពัองถิน
๖. เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของสภាពัองถิน แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภាពัองถิน
๗. ช่วยเหลือประธานสภាពัองถินในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
๘. ช่วยเหลือประธานสภាពัองถินในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภាពัองถิน
๙. หน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือกระทำการอื่นตามที่ประธานสภាពัองถินมอบหมาย

ในการประชุมสภากล้าไม่มีเลขานุการสภารือมีแต่ไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สภารอโถกสมำชิกสภากล้าหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภากล้าซึ่งควร โดยใช้วิธีการเลือกตามระเบียบข้อ ๑๓ และข้อ ๒๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนเสียงให้กระทำด้วยวิธีการยกมือ

การประชุมสภาท้องถิ่น

การประชุมสภาท้องถิ่นมี ๒ ประเภทคือ

๑. การประชุมสามัญ

๒. การประชุมวิสามัญ

ข้อ ๒๑ การกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญประจำปี ระยะเวลาและวันเริ่มต้นประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีของแต่ละสมัยในปีนั้น วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของปีถัดไป และระยะเวลาของสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไป ให้ประธานสภาท้องถิ่นนำปรึกษาในที่ประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของแต่ละปี โดยให้นำความในข้อ ๑๑ (สำหรับองค์กรบริหารส่วนจังหวัด) ให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัด กำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของแต่ละสมัย และวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไป

เมื่อสภาท้องถิ่นมติแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นทำเป็นประกาศของสภาท้องถิ่น พร้อมทั้งปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยแพร่ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในกรณีที่ไม่ได้กำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ หรือไม่ได้กำหนดวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกในปีถัดไปไว้ หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสมัยประชุมสามัญประจำปี หรือวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีที่กำหนดไว้แล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นนำปรึกษาในสมัยประชุมสามัญประจำปีอื่น หรือในสมัยประชุมวิสามัญก็ได้

การประชุมสภาท้องถิ่นประกอบไปด้วย ๒ ประเภท ดังนี้

๑. การประชุมสามัญ

องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา ๒๒ ได้กำหนดให้มีจำนวนสมัยประชุมได้ปีละ ๒ สมัย มาตรา ๒๒ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน) ได้บัญญัติให้

(๑) สภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดกำหนดสมัยประชุมสามัญได้มีกำหนดไม่เกิน ๔๕ วัน

(๒) แต่กรณีจำเป็นสามารถขยายเวลาได้โดยให้ประธานสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสั่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน

๒. การประชุมวิสามัญ

เป็นการประชุมนอกสมัยการประชุมสามัญ โดยมีความจำเป็นของการประชุมเพื่อประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน) ได้บัญญัติให้

(๑) ประธานองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอาจเรียกประชุมสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเป็นสมัยวิสามัญก็ได้

(๒) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ ยื่นคำร้องต่อประธานสภากองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอเปิดประชุมสมัยวิสามัญได้

(๓) สมัยประชุมมีกำหนดไม่เกิน ๗ วัน

(๔) หากต้องการขยายเวลาออกไปอีก ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภากองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ และให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกิน ๗ วัน

การกำหนดสมัยประชุม

ตามข้อ ๑๑ และข้อ ๒๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภากองถิน พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดว่า “การกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญประจำปี ระยะเวลาและวันเริ่มต้นสมัยประชุมสามัญประจำปีของแต่ละสมัยในปีนั้น และสมัยประชุมสามัญแรกของปีถัดไปให้สภากองถินกำหนด” ดังนั้น การกำหนดสมัยประชุม จำนวนสมัย และระยะเวลาจะต้องเป็นไปตามมติของสภาท้องถิ่น โดยแต่ละสมัยให้ระบุวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุด หรือระยะเวลาให้ชัดเจน เช่น สมัยสามัญที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑-๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕..... เป็นต้น ทั้งนี้ จำนวนสมัยประชุมและระยะเวลาแต่ละสมัยให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถินนั้นกำหนด

การเรียกประชุม

ตามข้อ ๒๒ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภากองถิน พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดว่า “การเรียกประชุมให้ประธานสภากองถินแจ้งเป็นหนังสือให้สมาชิกสภากองถินทราบล่วงหน้า พร้อมทั้งปิดประกาศไว้ในที่ประกาศเผยแพร่ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน” การเรียกประชุมตามความหมายของระเบียบข้อ ๒๒ นี้ หมายถึง การแจ้งสมัยประชุมให้สมาชิกและผู้บริหารทราบโดยเมื่อสภากองถินได้มีการกำหนดสมัยประชุมแล้ว ขั้นตอนต่อมาประธานสภากองถินจะต้องปิดประกาศสมัยประชุม และแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นหนังสือ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ จากนั้นก่อนถึงวันเปิดประชุมไม่ต่ำกว่า ๓ วัน ประธานสภากองถินจะดำเนินการเรียกประชุมเป็นหนังสือให้สมาชิกและผู้บริหารทราบโดยมีเนื้อหาในหนังสือเรียกประชุมเป็นการแจ้งให้สมาชิกและผู้บริหารทราบว่า สมัยประชุมที่จะถึงเป็นสมัยประชุมที่เท่าใด เริ่มต้นวันที่เท่าใด และมีระยะเวลากี่วัน เป็นการแจ้งให้สมาชิกหรือผู้บริหารทราบเพื่อจะได้เตรียมเสนอเรื่องมาให้สภากองถินพิจารณา ในเมื่อถึงวันเปิดประชุมแล้วโดยในหนังสือเรียกประชุมจะยังไม่ได้กำหนดว่าจะประชุมวันไหน เวลาใด

การนัดประชุม

ตามข้อ ๒๓ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภากองถิน พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดว่า “การนัดประชุมสภากองถินระหว่างประชุมนั้นให้ทำเป็นหนังสือ หรือจะบอกนัดในที่ประชุมสภากองถินก็ได้ การนัดประชุมเป็นหนังสือให้แจ้งนัดล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน” การนัดประชุมตามข้อ ๒๓ หมายถึง การเชิญสมาชิกมาประชุม ดังนั้น เมื่อประธานสภากองถินได้มีการเรียกสมัยประชุมให้สมาชิกและผู้บริหารทราบแล้ว ต่อมามีการเสนอญัตติเข้ามา ประธานสภากองถิน จึงออกหนังสือนัดหรือเชิญประชุมโดยในหนังสือนัดหรือเชิญประชุมจะต้องระบุวัน เวลา และสถานที่ ที่จะประชุมพร้อมทั้งส่วนราชการประชุมไปด้วย

การนับระยะเวลาการเรียกหรือการนัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

ตามข้อ ๒๓ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ กำหนดให้การนัดประชุมในกรณีที่ต้องดำเนินการทำล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม การนับระยะเวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมต้องนำหลักการนับตามมาตรา ๑๙๓/๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดระยะเวลาเป็นวันมิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลาอันนຽรมเข้าด้วยมาเป็นหลักในการนับ ดังนั้น ในกรณีการนัดประชุมซึ่งกำหนดระยะเวลาให้กระทำการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน จึงต้องไม่นับวันออกหนังสือนัดประชุมรวมเข้าในสามวันนั้นด้วย กล่าวคือต้องนับวันถัดจากวันออกหนังสือเป็นวันที่ ๑ (ทั้งนี้ในวันดังกล่าวสามวันนั้นสมาชิกต้องได้รับแจ้งหนังสือเรียกหรือนัดประชุมนั้นแล้ว) และโดยที่ตามระเบียบข้อ ๒๓ กำหนดว่าจะต้องนัดประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม ดังนั้น การนับระยะเวลาล่วงหน้าจึงไม่นับวันประชุมรวมเข้าในระยะเวลาล่วงหน้าสามวันนั้นด้วย เช่น วันที่ ๑ มิถุนายน .... ออกหนังสือนัดประชุมวันที่จะนัดให้สมาชิกมาประชุมได้เร็วที่สุดโดยไม่ชักชักต่อ ระเบียบฯ ข้อ ๒๓ คือ วันที่ ๕ มิถุนายน .... ทั้งนี้สมาชิกจะต้องได้รับทราบหนังสือนัดประชุมแล้วตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ... จึงจะเรียกว่าได้มีการนัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน หลักการนับระยะเวลาดังกล่าวใช้กับการเรียกประชุมด้วย

การเรียกประชุมสภาท้องถิ่น

๑. ให้ประธานสภาทำหนังสือแจ้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุม ไม่น้อยกว่า ๓ วัน ยกเว้นการประชุมเร่งด่วน จะแจ้งกำหนดให้ปิดประกาศให้ได้เร็วที่สุดโดยไม่ชักชักต่อ ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม

๒. บอกนัดในที่ประชุม และส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ไม่ได้มาประชุมให้ทราบล่วงหน้าด้วย

๓. กรณีประชุมเร่งด่วน สามารถนัดประชุมล่วงหน้าอยกว่า ๓ วันได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม และต้องระบุความเรียบด่วนในหนังสือด้วย

สิ่งที่ต้องปฏิบัติในการเรียกหรือนัดประชุม

๑. ส่งระเบียบวาระไปพร้อมกัน เว้นแต่มีเหตุรีบด่วนให้แจ้งในขณะเปิดประชุม

๒. ประชาสัมพันธ์กำหนดวัน เวลา และเรื่องให้ประชาชนทราบ

หมายเหตุ การจัดระเบียบวาระการประชุมให้เป็นไปตาม ข้อ ๒๓/

สิทธิของประชาชนในการเข้าฟังการประชุม

ตามระเบียบข้อ ๒๔ วรรคสองกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่นได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาท้องถิ่นกำหนด (เป็นระเบียบของสภาท้องถิ่น)

สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภา

ตามระเบียบ ข้อ ๒๕ กำหนดให้

๑. เมื่อถึงกำหนดเวลาอันดับ เลขานุการสภาพำให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาพำเข้าห้องประชุม

๒. ให้ประธานตรวจสอบว่าสมาชิกสภาพำเข้าประชุมครบองค์ประชุมหรือไม่

๓. การนับองค์ประชุม

- หากสมาชิกสภามิได้ลงชื่อ แต่เข้าร่วมประชุม ให้ถือว่ามาประชุม
  - หากสมาชิกสภางดลงชื่อไว้แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ไม่ให้นับ และถือว่าขาดประชุม
๔. ถ้าไม่ครบองค์ประชุม และพ้นกำหนดเวลาอันดับ ๑ ชั่วโมง ให้ดำเนินการ ดังนี้
- ให้ประธานสภาร่วมเลื่อนการประชุม
  - ให้ถือว่าสมาชิกสภามิอญ ขาดประชุม
๕. การแจ้งเลื่อนการประชุมให้ใช้วิธีเกี่ยวกับการนัดประชุม

ประธานในที่ประชุมสภा

๑. ปกติให้ประธานสภा และรองประธานสภาร่วมกันเป็นประธานที่ประชุม
๒. ในกรณีประธานสภาระร่องประธานสภามิอญ หรือไม่มียอมปฏิบัติหน้าที่
  - ให้สมาชิกอยู่สูงสุด หรือรองลงมาตามลำดับ
  - เป็นประธานชั่วคราวเพื่อเลือกสมาชิกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคราวนั้น
  - วิธีการเลือกให้เสนอชื่อ แล้วลงคะแนนโดยวิธียกมือ
- ๓) เมื่อประธานสภา/ รองประธานสภา/ ยอมเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างการเลือกให้ระงับการเลือก ถ้าเลือกได้แล้วให้ผู้ได้รับเลือกพ้นหน้าที่ และให้ประธานสภา /รองประธานสภา เป็นประธานที่ประชุมต่อไป

การประชุมตามระเบียบวาระ

- (๑) ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ เว้นแต่ที่ประชุมสภากำตกลงกันเป็นอย่างอื่นในการประชุมคราวนั้น และโดยทั่วไปวาระการประชุมจะเรียงลำดับก่อนหลังดังนี้

๑. เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๒. รับรองรายงานการประชุม

๓. กระทุกatham

๔. เรื่องที่คณะกรรมการที่สภากำตกลงถี่นั่งชี้นพิจารณาแล้ว

๕. เรื่องที่เสนอใหม่

๖. เรื่องอื่นๆ

- (๒) การสั่งปิดประชุม ประธานจะสั่งปิดประชุมก่อนหมดระยะเวลาไม่ได้ เว้นแต่กรณีเกิดเหตุผลทางตามระเบียบ ข้อ ๑๒๑

ถ้าประธานฝ่ายเดียว (สั่งปิดก่อน) ให้สมาชิกสภาร่วมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งที่มีอยู่ในที่ประชุม เห็นว่า ให้เปิดประชุมต่อไป ให้ประชุมต่อไปตามระเบียบวาระจนหมด และให้รองประธานสภารับเป็นประธานที่ประชุม ถ้า รองประธานสภามิอญหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุม (วิธีการตาม ระเบียบข้อ ๑๒๑)

๓) วาระการประชุมที่ยังไม่ได้ประชุม ให้ประธานสภากจดวาระนั้นเข้าในระเบียบ
วาระการประชุมในครั้งต่อไป

การพักประชุม

ตามระเบียบ ข้อ ๓๐ จะพักการประชุมได้ต้อง

๑) ประธานสภาก็นเป็นการสมควร

๒) ลั่งพักการประชุมไว้ชั่วคราวก็ได้ (ควรกำหนดเวลาให้ชัดเจน)

การประชุมโดยเปิดเผยแพร่องรับ

การประชุมปกติเป็นการประชุมโดยเปิดเผยแพร่ เว้นแต่

๑) กฎหมาย หรือระเบียบกำหนดให้ประชุมลับ เช่น ประชุมเพื่อพิจารณาความประพฤติของ
สมาชิกสภा (แต่ผู้ที่ถูกอย่างประชุมอาจขอให้ประชุมเปิดเผยแพร่ได้)

๒) ผู้บริหาร/สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของที่ประชุมร้องขอให้ประชุมลับโดยทำเป็น
หนังสือ/เสนอตัวยจากในการประชุม (ระเบียบข้อ ๓๑ วรรคสอง) (ไม่ต้องขออนุญาต)

การประชุมลับ

ประธานสภากลั่นให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องออกจากที่ประชุมจนพ้นระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้
ตามระเบียบข้อ ๓๒ ระบุว่าการประชุมสภាដ้องถินเพื่อกิจกรรมที่เกี่ยวกับความประพฤติ
ของสมาชิกสภាដ้องถิน เนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติไม่เหมาะสมที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ
เรียบร้อยแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน หรือกระทบต่อการอนเลื่อมเสียงประโยชน์ของสภាដ้องถินที่ตนเป็นสมาชิก
อยู่ หรือ เรื่องที่สมาชิกสภាដ้องถินถูกกล่าวหาว่ากระทำการใดตามความในหมวด ๙ แห่งระเบียบนี้ให้ประชุมลับ
เว้นแต่สมาชิกสภាដ้องถินผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้ประชุมเปิดเผยแพร่

รายงานการประชุม

๑. ต้องให้คณะกรรมการตรวจสอบได้ตรวจสอบ

๒. ทำสำเนารายงานที่ได้ตรวจสอบแล้ว (อย่างน้อย ๒ ฉบับ) ให้สมาชิกตรวจสอบก่อนเวลาประชุมไม่
น้อยกว่า ๑ วัน เพื่อให้สภាដ้องถินรับรองรายงานการประชุมนั้น

๓. การแก้ไขถ้อยคำในรายงานการประชุม ให้กระทำโดยมติของที่ประชุมสภាដ้องถินรายงาน
การประชุมในสภាដ้องถินทุกครั้ง อย่างน้อยจะต้องมีรายชื่อสมาชิกสภាដ้องถินมาประชุม ลาประชุม และขาด
ประชุม

๔. ให้ประธานสภากลังชือเป็นหลักฐานว่าสภารับรองแล้ว

๕. การเปิดเผยแพร่รายงานการประชุมลับเป็นไปตามมติของสภากโดยให้เลขานุการสภា
ท้องถินปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภាដ้องถิน มีมติรับรองแล้วในที่เปิดเผยแพร่ ณ สำนักงาน
องค์กรปกครองส่วนท้องถินเพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบ

๖. ข้อความใดๆอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภាភั้งถิ่นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภាភั้งถิ่นทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจเสนอญัตติด้วยวาระขอให้โหวต ถ้าที่ประชุมสภាភั้งถิ่นมีมติเห็นชอบก็ให้เป็นไปตามที่ร้องขอ

๗. รายงานการประชุมสภាភั้งถิ่นที่คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุมยังไม่ได้ตรวจสอบ หรือสภาพยังไม่ได้รับรอง หรือที่สภាភั้งถิ่นได้รับรองแล้วแต่ประธานสภាភั้งถิ่นยังไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน เพราะเหตุครบถ้วนของสภាភั้งถิ่น หรือมีการยุบสภាភั้งถิ่น ให้เลขาธุการสภាភั้งถิ่นบันทึกเหตุการณ์นั้นไว้และเป็นผู้รับรองรายงานการประชุมนั้น

๘. การเปิดเผยรายงานการประชุมลับให้เป็นไปตามมติของสภាភั้งถิ่น

การเสนอญัตติ

ญัตติที่ ๒ ประเภทคือ

(๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจกรรมสภាភั้งถิ่น

(๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ

การเสนอญัตติมีระเบียบ ดังนี้

๑. การเสนอญัตติต้องเสนอในล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภាភั้งถิ่น และมีสมาชิกสภាភั้งถิ่นรับรองอย่างน้อย ๒ คน เว้นแต่มีสมาชิกน้อยกว่า ๙ คน ให้สมาชิกรับรอง ๑ คน

๒. กรณีสมาชิกเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องให้ผู้บริหารรับรองด้วย (ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินตามระเบียบ ข้อ ๔๔)

๓. การเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติ ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอ หรือรายภูรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เสนอ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นไม่ต้องมีผู้รับรอง

๔. ญัตติที่อาจเสนอด้วยวาระ แต่ต้องมีสมาชิกสภាភั้งถิ่นรับรอง ดังนี้

(๑) ขอให้รับรองรายงานการประชุม

(๒) ขอให้รับรองรายงานอื่นๆ ของคณะกรรมการที่สภាភั้งถิ่นตั้งขึ้น

(๓) ขอปรึกษา หรือขอให้พิจารณาเป็นเรื่องด่วน

(๔) ขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามารถตรวจสอบได้ตามข้อ ๔๕

(๕) ญัตติตามข้อ ๔๑

(๖) ญัตติที่ประธานสภาระชุมชนเห็นควรอนุญาตการบรรจุญัตติที่เสนอด้วยวาระตามวาระห้า ให้ประธานสภាភั้งถิ่นบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมคราวนั้น

๕. วิธีการเสนอญัตติ

(๑) ยกมือขึ้นพันธีรณะ เมื่อประธานอนุญาตจึงกล่าวได้ ณ ที่ของตน หรือที่จัดไว้

(๒) การรับรอง: วิธียกมือขึ้นพันธีรณะ

๖. การบรรจุภูมิ

(๑) ประธานสถานที่ต้องบรรจุภูมิที่เสนอมาเข้าระเบียบวาระรายในเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น

(๒) ภูมิที่เสนอโดยวิชาฯ ประธานสถานที่ต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระในการประชุมคราวนั้น

(๓) กรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ไม่สามารถบรรจุภูมิเข้าระเบียบวาระการประชุมสภากลไกให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไปและให้แจ้งเหตุจำเป็นนั้นต่อสภากลไกในสมัยประชุมนั้น

๗. เมื่อที่ประชุมสภากำลังปรึกษาภูมิใด ห้ามเสนอภูมิอื่น นอกจากภูมิดังต่อไปนี้

(๑) ขอแบบภูมิร่างข้อบัญญัติที่ไม่ใช่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

(๒) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการลูกท้องถิน ตามหมวด ๘ แห่งระเบียบนี้

(๓) ขอให้ลงมติ

(๔) ขอให้แยกประเด็นพิจารณา หรือแยกประเด็นลงมติ

(๕) ขอให้ปิดอภิปราย

(๖) ขอให้เปิดอภิปรายต่อไป

(๗) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๘) ขอให้ประธานลูกท้องถินพิจารณาใช้อำนาจตามข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒๐ หรือข้อ ๑๒๑ ตามระเบียบนี้

(๙) ขอให้บุคคลใดมาแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามที่กฎหมายให้อำนาจได้

(๑๐) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นเปรียบagaถ้าที่ประชุมมีมติ หรือเห็นชอบในภูมิให้ยกเรื่องอื่นขึ้นเปรียบagaภูมิเดิมเป็นอันตกไปเงินแต่ภูมินั้นเป็นภูมิเกี่ยวด้วยกับข้อบัญญัติ

ร่างข้อบัญญัติ

ร่างข้อบัญญัติต้องแบ่งเป็นข้อ และมีบันทึก ประกอบด้วย

(๑) หลักการของร่างข้อบัญญัติ

(๒) เหตุผลที่เสนอร่างข้อบัญญัติ

การเสนอร่างข้อบัญญัติ

เมื่อประธานลูกท้องถินได้รับภูมิร่างข้อบัญญัติที่เสนอมาและตรวจเห็นถูกต้องตามระเบียบการประชุมนี้แล้ว ต้องส่งสำเนาให้กับสมาชิกลูกท้องถินล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน ก่อนการประชุม ยกเว้นกรณีประชุมรีบด่วน ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงก่อนเวลาประชุม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถินซึ่งได้ออกข้อบัญญัติท้องถินชั่วคราวต้องนำเสนอข้อบัญญัติท้องถินชั่วคราวนั้นเข้าระเบียบวาระก่อนร่างข้อบัญญัติอื่น

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ

๑. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ แต่ที่ประชุมสภากจะอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวได้โดยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภากห้องถินจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนที่ประชุมจะเป็นผู้เสนอได้ เมื่อที่ประชุมลงมติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวแล้ว การพิจารณาวาระที่ ๒ ให้ที่ประชุมลงมติเป็นกรรมการประชุมติดต่อสภาก โดยให้ประธานที่ประชุมเป็นประธานคณะกรรมการประชุมติดต่อ

๒. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติติงบประมาณจะพิจารณา ๓ วาระโดยจะพิจารณา รวดเดียวไม่ได้ และในวาระ ๒ ต้องกำหนดเวลาเสนอคำประชุมติดต่อไม่น้อยกว่า ๒๕ ชั่วโมงนับแต่สภามติรับหลักการ

๓. วาระการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ

(๑) วาระที่ ๑ เรื่องรับหรือไม่รับหลักการ และห้ามให้มีการลงมติก่อนที่สมาชิกสภากได้ อภิปรายเรื่องนั้นพอกสมควรแล้ว หรือสภากจะให้คณะกรรมการสภาร่างก่อนรับหลักการก็ได้

(๒) วาระที่ ๒ พิจารณาร่างข้อบัญญัติ ให้ปรึกษาเรื่องตามลำดับข้อ เฉพาะที่มีการ ประชุมติดต่อ หรือคณะกรรมการประชุมติดต่อแก่ไขเท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมสภากห้องถินจะลงมติเป็นอย่างอื่น

(๓) วาระที่ ๓ พิจารณาวาระนี้ ให้ที่ประชุมลงมติว่าจะให้ตราเป็นข้อบัญญัติหรือไม่ ถ้าสภามิรับหลักการร่างข้อบัญญัติติงบประมาณ

(๑) ให้ประธานสภานำปรึกษาเพื่อเลือกสมาชิกเป็นกรรมการในคณะกรรมการหาข้อมูล (ใช้วิธีเลือกรองประธานสภาก) ตามจำนวนกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง

(๒) แจ้งมติและรายชื่อกรรมการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่สภามิรับหลักการ

(๓) แจ้งมติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ให้ความเห็นชอบ

ร่างข้อบัญญัติตอกไป

(๑) ร่างข้อบัญญัติที่สภามิรับหลักการ

(๒) ร่างข้อบัญญัติที่สภากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ให้ความเห็นชอบ

ผลเมื่อร่างข้อบัญญัติตอกไป

(๑) ถือว่าร่างข้อบัญญัติมั่นคงไป เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

(๒) ห้ามเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติที่มีหลักการเดียวกันในสมัยประชุมนั้นอีก เว้นแต่ ประธานสภากอนุญาตเมื่อเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

การถอนญัตติ คำประชุมติดต่อ แก้ไขข้อความ หรือขอถอนชื่อ

การขอถอนญัตติ หรือคำประชุมติดต่อจะกระทำเมื่อ

(๑) ต้องการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติที่เปลี่ยนหลักการ

(๒) ขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือเสนอญัตติ

จะกระทำเมื่อได้รับแต่ได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว จะทำได้ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภา หรือที่ประชุมคณะกรรมการประจำติด (คำบรรยายติดชั้นคณะกรรมการฯ)

กรณีที่ออกว่าด้วยถอนญัตติ

(๑) ถึงวาระพิจารณาแล้ว ผู้เสนอหรือผู้บรรยายติดไม่ขอภูมิประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ให้ถือว่าได้ถอนญัตติ/ คำบรรยายติดนั้น

(๒) กรณีผู้บริหารเสนอญัตติ/ บรรยายติดอาจมีบทบาทให้ รองนายกฯ เลขा ๔ ที่ปรึกษา เป็นผู้อภิปรายชี้แจง หรือแสดงแทนก็ได้ แต่ต้องทำเป็นหนังสือ

การอภิปราย

การกล่าวถ้อยคำที่ประชุมสภา

(๑) สมาชิกสภานักท่องถื่นผู้ได้ประลงค์จะกล่าวถ้อยคำได้ต่อที่ประชุมสภาท่องถื่นให้ยกมีอีกชั้นพันศิรยะ เมื่อประธานสภานักท่องถื่นอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้โดยให้ยืนกล่าว ณ ที่ของตน หรือ ณ ที่ซึ่งจัดไว้ก็ได้ และต้องกล่าวกับประธานสภานักท่องถื่นให้ใช้เวลาตามสมควร หากใช้เวลาเกินสมควร และมีผู้อื่นจะอภิปรายต่อไป ประธานอาจสั่งให้หยุดได้เมื่อภูมิประชุมมา ๑๐ นาทีแล้ว (ตามระเบียบ ข้อ ๖๗)

(๒) การอภิปรายเฉพาะเรื่องที่กำลังปรึกษา ห้ามกล่าวข้อความซ้ำ หรือนอกประเด็น

(๓) ห้ามใช้คำหยาบคายใส่ร้ายบآยสีผู้ใด

(๔) ห้ามกล่าวถึงชื่อบุคคลใด ๆ เว้นแต่หากจำเป็น

(๕) ห้ามนำเอกสารมาอ่านในที่ประชุมฟัง เว้นแต่จำเป็น

(๖) ห้ามน้ำวัตถุใดๆเข้ามาแสดงเว้นแต่ประธานอนุญาต

การอนุญาตให้อภิปรายและลำดับการอภิปราย

(๑) ให้ผู้เสนอญัตติหรือผู้บรรยายก่อน กรณีมีหลายคนให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายครั้งละ ๑ คน

(๒) ผู้คัดค้าน (ถ้ามี)

(๓) ผู้สนับสนุนผู้เสนอ หรือผู้บรรยายติด

(๔) ผู้สนับสนุนผู้คัดค้านให้อภิปรายหลังกัน ถ้าไม่มีฝ่ายก็ให้ฝ่ายนั้นอภิปรายต่อเนื่องได้

การปิดอภิปราย

การปิดอภิปรายจะกระทำได้เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไป

(๒) ประธานเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว ประธานเสนอให้วินิจฉัยว่าควรปิดอภิปรายหรือไม่ เว้นแต่อภิปรายกรณีสมาชิกถูกกล่าวหา ตามข้อ ๓๙ ให้อภิปรายจนหมดข้อลงลับ ห้ามรบดกอภิปราย

(๓) เมื่อปิดอภิปรายแล้ว ให้ประธานเสนอให้ลงมติ

การรักษาและเบี่ยบการประชุม

- (๑) เมื่อประธานเตือน สมาชิกต้องปฏิบัติตามทันที (ตามระเบียบ ข้อ ๖๙)
- (๒) เมื่อเห็นว่ามีผู้กระทำผิดระเบียบการประชุม สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจยื่นหนังสือยกเว้นเมื่อร้องขอต่อประธานให้ริบบิลล์
- (๓) คำวินิจฉัยเป็นเด็ดขาด และห้ามอภิปรายในเรื่องนี้อีก (ตามระเบียบ ข้อ ๗๐)
- (๔) ขณะอภิปรายถ้าประธานยื่น ให้สมาชิกระงับการอภิปรายแล้วนั่งลงทันที และสมาชิกต้องฟังประธาน

การลงมติสภा

วิธีการออกเสียงลงคะแนน

- (๑) เปิดเผยแพร่ให้ใช้ริชีย์กเมื่อพ้นศีรษะ เว้นผู้บริหาร/สมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ คนเสนอให้ใช้ริชีย์ยื่นขึ้น หรือ เรียกชื่อตามลำดับอักษร และที่ประชุมเห็นชอบ
- (๒) ลับ
  - (๑) ในกรณีกฎหมายกำหนดให้ออกเสียงลงคะแนนลับ
  - (๒) ในกรณีผู้บริหาร / สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ที่อยู่ในที่ประชุมเสนอให้ออกเสียงลับและลงคะแนนเห็นชอบ

- (๓) วิธีการ เขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่กล่องที่จัดให้ แล้วประธานเรียกชื่อตามลำดับ อักษร นำช่องมาใส่ทีบด้วยตนเองของหน้าประธานสภा

การลงมติ

- (๑) ก่อนลงมติประธานต้องตรวจสอบว่าครบองค์ประชุมหรือไม่ ถ้าไม่ครบลงมติไม่ได้
- (๒) หลัก “หนึ่งคนหนึ่งเสียง”
- (๓) ประธานที่ประชุมออกเสียงในฐานะสมาชิกโดยไม่ต้องลงจากที่นั่งประธานก็ได้
- (๔) ให้ลงมติในปัจจุบันท้ายก่อน และให้ถือเอกสารแนบเสียงมากที่สุดเป็นเกณฑ์
- (๕) กรณีประธานถามแล้วไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าเห็นชอบ
- (๖) กรณีสมาชิกเข้ามาเมื่อเริ่มลงคะแนนแล้ว
  - (๑) กรณีเปิดเผยแพร่-มีลิทธิ์ออกเสียงร่วมกับฝ่ายที่ยังนับคะแนนไม่เสร็จได้
  - (๒) กรณีลับ-มีลิทธิ์ออกเสียงได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนน

การนับคะแนนและประกาศลงคะแนน

- (๑) เมื่อนับเสร็จแล้ว ประธานต้องประกาศคะแนนทันที ให้ประกาศด้วยว่าได้คะแนนข้างมาก ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่
- (๒) ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น กรณีคะแนนเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงขึ้น และอาจบอกเหตุผลด้วยหรือไม่ก็ได้

กระทุกตาม

ความหมายและประเภทกระทุก

กระทุกตาม คือ คำตามซึ่งสมาชิกสภากองถิ่นตั้งขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหารห้องถินเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารห้องถิน กระทุกตามมี ๒ ประเภทคือ

๑. กระทุกตามทั่วไป

๒. กระทุกตามด่วน

หลักเกณฑ์การตั้งกระทุกตาม

- (๑) แต่ละกระทุกที่ผู้ตั้งและซักถามได้เพียงคนเดียว
- (๒) ในการประชุมครั้งหนึ่ง คนหนึ่งตั้งได้ ๑ กระทุก ยกเว้นประธานสภาอนุญาต
- (๓) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ๘ ประการ ดังนี้
  - (๑) มีความเชิงประชดลี่ย์ดสี หรือแกลังกล่าวใส่ร้าย
  - (๒) เคลื่ือบคลุม หรือเข้าใจยาก
  - (๓) ในเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ หรือที่ตกไป
  - (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำตามซ้ำกับกระทุกตามซึ่งมีผู้เสนอมา ก่อน
  - (๕) เพื่อให้ออกความเห็น
  - (๖) ในปัญหาข้อกฎหมาย
  - (๗) ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ
  - (๘) เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ
- (๔) ทำเป็นหนังสือ (แบบท้ายระเบียบ) และยื่นต่อประธานสภาเพื่อเสนอต่อวันนัด แล้วให้ประธานสภาส่งกระทุกให้ผู้บริหารเตรียมตอบพร้อมบรรจุเข้าระเบียบวาระภายใน ๓/ วันนับแต่ส่งกระทุกให้ผู้บริหาร

กระทุกตามด่วน

๑) กระทุกตามด่วนต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญ หรือเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนกระทบประชาชนอย่างร้ายแรงที่จะต้องรีบชี้แจงและดำเนินการโดยทันที

๒) ประธานต้องรีบส่งให้ผู้บริหารเตรียมตอบพร้อมกับกำหนดเวลาตามความสำคัญและความสนใจของประชาชน

๓) ประธานต้องอนุญาตให้ถามกระทุกตามด่วนก่อน (ตามลำดับ)

๔) เมื่อผู้บริหารตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทุกซักถามได้อีก ๓ ครั้ง

การสั่นผลของกระทุกตาม

๑) การถอนกระทุกตาม

- (๑) ผู้ตั้งกระทุกตามมีสิทธิถอนเมื่อได้ก็ได้ และห้ามผู้นั้นยื่นกระทุกตามใหม่เรื่องนั้นอีก
- (๒) ผู้ตั้งกระทุกตามไม่ถูก/ ไม่อยู่ เมื่อถึงระเบียบวาระ ให้ถือว่าถอนกระทุกตามนั้น

๒) กระทุกตามตกไป เมื่อสมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทุกตามลิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทุกตามตกไป

การตอบกระทุกตาม

๑) ผู้บริหารมีลิทธิ์ไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์

สำคัญของทางราชการ โดยต้องให้สภาทราบภายใน ๓ วัน

๒) ผู้บริหารขอเลื่อนการตอบได้ และขอให้ที่ประชุมโดยต้องซึ่งเหตุผลพร้อมกำหนดเวลาที่จะตอบ หากนานเกินไป(สมาชิกที่กำหนดเวลาให้ตอบได้)

กระทุกที่ยังไม่ตอบ ระงับไปเมื่อ

๑) ครบวาระสภาท้องถิ่น

๒) ยุบสภาท้องถิ่น

๓) ปิดสมัยประชุม

๔) ผู้บริหารพ้นจากตำแหน่ง

คณะกรรมการสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการสภาท้องถิ่นมี ๒ ประเภท คือ

๑) คณะกรรมการสามัญ ประกอบด้วย สมาชิกสภาท้องถิ่นมีจำนวน ๓ - ๓/ คน

๒) คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วย สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นมีจำนวน ๓ - ๓/ คน

กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด บุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นคณะกรรมการวิสามัญทั้งคณะไม่ได้

หน้าที่ของคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการสภาท้องถิ่นมีหน้าที่กระทำการ หรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในกิจการของสภาท้องถิ่นแล้วรายงานต่อสภาท้องถิ่น สภาท้องถิ่นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณาภารกิจการของสภาท้องถิ่นเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการสภาท้องถิ่นสามารถตั้งคณะกรรมการสภาท้องถิ่นได้ตามสมควร

การเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

๑) การเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่นให้สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นก็ได้

๒) ในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน ส่วนกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

๓) การเสนอชื่อ ให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวนเว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น

๔) สภาท้องถิ่นมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นคณะกรรมการสภาท้องถิ่นชุดต่างๆ ตามความจำเป็นแก่กิจการในหน้าที่ของสภาท้องถิ่น ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการสามัญประจำสถาบันคือการบริหารส่วนจังหวัด
  - (๒) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
  - (๓) คณะกรรมการประจำติดตามข้อบัญญัติ
  - (๔) คณะกรรมการอื่นๆ ตามที่สถาบันเห็นสมควร
- การพัฒนาจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถาบันท้องถิ่น
- คณะกรรมการสถาบันจะพัฒนาจากตำแหน่ง เมื่อ
- ๑) ลาออกจาก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสถาบันท้องถิ่น
  - ๒) ตาย
  - ๓) สมาชิกสภาพของสมาชิกสถาบันของผู้นั้นลิ้นสุดลง
  - ๔) เลือกคณะกรรมการสถาบันขึ้นใหม่ หรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง
  - ๕) สถาบันมีมติให้พ้นจากหน้าที่

อ้างอิง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ถึง) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔
- https://www.lumnamphong.go.th/attach_menu
- หนังสือ ชม ๐๐๓๗/๔/๑๙๔๗ ลงวันที่ ๒๔ มิ.ย. ๒๕๕๒ เรื่องซักซ้อมการปฏิบัติงานด้าน กิจการสภาท้องถิ่น